

ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0259-273
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
ID ОП у ЄДЕБО	274
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Бізнес-адміністрування, другий (магістерський), 07 “Управління і адміністрування”, 073 “Менеджмент”
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/073.-%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-1.pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Лопушняк Галина Степанівна
Члени експертної групи	Самойлик Юлія Василівна, Щеглюк Дарія Василівна
Залучений представник роботодавців	Не залучався
Спостерігачі	Не залучалися
Дати виїзду до ЗВО	16.12.2019
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D1%82%D0%B0-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8-073-%D0%9C%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82.pdf

Дата надходження звіту до Національного агентства	Место для ввода текста.
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	Место для ввода текста.

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затверджені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

☐ наявні

☐ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

☐ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

☐ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

+ відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

У поданих для акредитації документах недостовірних відомостей не виявлено. Експертна група була допущена до місця проведення експертизи, надано приміщення для роботи. Робота експертної групи здійснювалася відповідно до затвердженої програми з деякими її уточненнями, попередньо узгодженими із гарантом освітньої програми. Протиправних чи недобросовісних дій з боку керівництва чи інших представників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, які б унеможливили проведення акредитаційної експертизи, не було.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

ОП “Бізнес-адміністрування” є актуальною у контексті врахування сучасних викликів розвитку спеціальності, вимог ринку праці та інтересів стейкхолдерів. Вона узгоджується із місією Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого та із загальною Стратегією його розвитку. Для реалізації зазначеної ОП є належне матеріально-технічне та кадрове забезпечення. Важливим аспектом є високий рівень задоволеності здобувачів вищої освіти, що було з’ясовано у результаті запланованих зустрічей. Результати акредитаційної експертизи засвідчили, що в цілому ОП “Бізнес-адміністрування” відповідає Критеріям акредитації 1-9 і має несуттєві недоліки за ними, окрім критерію 7. За цим критерієм ОП оцінено на “А”. На думку експертної групи підстав для відмови у акредитації немає. ОП має перспективи для подальшої реалізації, розвитку та удосконалення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

Відкриття даної ОП було продиктоване не лише економічною доцільністю, але й викликами, що сформувалися на ринку праці та необхідністю реалізації завдань, визначених у Стратегічному плані розвитку університету. Також передумовами відкриття ОП була практика підготовки за подібними сертифікатними програмами.

Міждисциплінарний характер програми (поєднання економічних та юридичних дисциплін). Налагоджений зворотній зв’язок з роботодавцями та зацікавлення їх у подальшій співпраці.

На освітньо-професійній програмі «Бізнес-адміністрування» застосовуються різноманітні методи викладання – класичні лекції, а також інтерактивні методи, такі як ситуаційні вправи, кейси, дискусії, ділові ігри (на розсуд викладача), що сприяє досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання та відповідає вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

У вільному доступі на сайті університету представлено освітньо-професійну програму, навчальні плани для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання, силабуси, робочі, навчальні програми дисциплін, також сформовані професійні групи у Facebook та Viber, що допомагає учасникам навчального процесу чітко зрозуміти цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. У межах даної ОП учасники навчального процесу широко долучаються до наукової роботи, проводяться наукові конференції, формуються збірники тез,

Підтримка зв’язків з зарубіжними університетами.

Форми та методи оцінювання є чіткими та зрозумілими для учасників навчального процесу.

В університеті існує механізм врегулювання конфліктів інтересів, до якого, зокрема, залучаються представники студентського самоврядування та студентський омбудсмен.

Достатня кваліфікація науково-педагогічного персоналу, що підтверджується досвідом роботи, наявністю актуальних і споріднених з дисциплінами, що викладаються ними, наукових публікацій, систематичним проходженням підвищення кваліфікації як в Україні так і за кордоном

Наявність в університеті досить потужної матеріально-технічної бази, включаючи соціальну інфраструктуру, із безоплатним доступом до неї усіх учасників освітнього процесу, за винятком проживання в гуртожитку. Зокрема, заслуговує на увагу сучасна бібліотека, яка, на відміну від існуючих в інших університетах, являє собою зону коворкінгу з вільним доступом до всіх джерел інформації, які постійно поповнюються. Також в університеті працює Соціально-психологічна лабораторія, у якій провідні фахівці проводять безкоштовні конфіденційні індивідуальні консультації.

Створення уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції

Наявність ефективної системи матеріального та морального стимулювання розвитку професійної майстерності викладачів

Кращі практики:

наявність студентського омбудсмена та його робота по захисту прав студентів, зокрема в частині виникнення конфліктних ситуацій.

наявність АСУ, яка поєднує пов'язані між собою програми, що забезпечують управління ЗВО в єдиному інформаційному просторі та сприяє більш ширшому інформуванню здобувачів освіти, науково-педагогічного та адміністративного персоналу щодо важливих аспектів освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Не повна відповідність окремих структурних елементів ОП, на момент здійснення виїзної експертизи, стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 “Менеджмент”. *Рекомендація:* привести ОП у повну відповідність із Стандартом.

Не достатньо зрозумілий підхід до створення освітньої програми в цілому за спеціальністю, а потім на її основі розроблення профілів програм. Це може працювати у закладі для їх зручності і відповідаючи їх політиці, але для зовнішніх структур і усіх стейкхолдерів необхідні додаткові роз'яснення.

Відсутність чітких та зрозумілих для усіх учасників освітнього процесу процедур та порядку розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм.
Рекомендація: розробка положень щодо зазначених процедур та порядку.

Обмежений перелік освітніх компонентів на вибір здобувачів освіти. *Рекомендація:* Доцільно розширити перелік вибіркових дисциплін для збільшення можливостей здобувачів освіти у процесі формування індивідуальної освітньої траєкторії (з можливими обмеженнями щодо необхідності вивчення дисциплін-передумов та розумними обмеженнями організаційного характеру).

Інші рекомендації.

Розглянути можливості запровадження дуальної форми навчання за даною ОП та визнання результатів неформальної освіти.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Ціль ОП “Бізнес-адміністрування” є чітко сформованою і відповідає місії Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, яка визначена Розділом II. Кодексу академічної етики НЮУ ім. Ярослава Мудрого, та принципам і завданням освітньої діяльності, що сформульовані у Статуті. Визначена ціль ОП також відповідає і завданням, визначеними Стратегічним планом розвитку університету на 2018 - 2020 роки та Планом заходів реалізації Стратегії розвитку Університету у 2019 році. Під час інтерв'ювання представників НПП, допоміжних служб, топ-менеджменту було з'ясовано, що відкриття даної ОП було продиктоване не лише економічною доцільністю, але й викликами, що сформувалися на ринку праці та необхідністю реалізації завдань, визначених у Стратегічному плані розвитку університету.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Так, визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів. Це було підтверджено під час проведення зустрічей з представниками роботодавців: директором ДП “Видавництво Право”, директором ТЗОВ “АТТІКА - ТРЕЙДІНГ”, науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти. За свідченнями усіх стейкхолдерів обговорення програмних результатів ОП проводилося у форматі круглого столу (зокрема, 10.09.2019), дискусій на кафедрі, під час особистих зустрічей викладачів і роботодавців. Підтвердженням обговорень є і протокол засідання кафедри економічної теорії (№2 від 16.09.2019 р.), а також експертні висновки щодо змісту аналізованої ОП Прудникова В.А. - директора видавництва “Право”, Д.В. Опашка - директора ТЗОВ “АТТІКА - ТРЕЙДІНГ” та Т.П. Подольської - директора представництва ПАТ “Страхова компанія “Український страховий стандарт”.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Ціль освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, що було підтверджено під час інтерв'ювання роботодавців, а також у результаті аналізу попиту та вимог роботодавців щодо фахівців з бізнес-адміністрування. Позитивним, на думку експертної групи, є і те, що для удосконалення

структурних елементів ОП ЗВО взяв паузу в один рік (набір у 2019 році не здійснювався). Під час інтерв'ювання представників топ-менеджменту університету та академічного персоналу було з'ясовано, що в даний час тривають переговори з представниками Mykolas Romeris University (м. Вільнюс, Литва) щодо реалізації спільної ОП. Зокрема, узгоджуються терміни навчання, освітні компоненти програми, а також програмні результати навчання. Також аналіз структурних компонентів освітньої програми дозволив підтвердити врахування досвіду вітчизняних та зарубіжних університетів (зокрема, Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, ДВНЗ “КНЕУ імені В. Гетьмана”, КНУ ім. Т. Шевченка, Mykolas Romeris University (м. Вільнюс, Литва) та інших. Підтверджено також і врахування галузевого та регіонального контексту. Так при визначенні програмних результатів навчання (на момент розробки та затвердження ОП стандарт вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент» був відсутній) враховувались сучасні тенденції розвитку сфери управління та адміністрування а також структурні зміни, що відбуваються в умовах цифровізації і глобалізації економіки. Під час інтерв'ювання роботодавців було підтверджено, що існує значна потреба у фахівцях з бізнес-адміністрування у Харківському регіоні. Також враховувались запити випускників, що отримали кваліфікацію юриста, щодо додаткової управлінської освіти.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Загалом ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти. Зважаючи на те, що стандарт зі спеціальності “Менеджмент” для другого освітнього рівня був прийнятий після одного року реалізації даної програми, програмні результати навчання були визначені ЗВО у відповідності до дескрипторам Національної рамки кваліфікацій. Окрім того, компаративний аналіз ПРН, які визначені Стандартом та ПРН, заявлених у ОП дозволив встановити відповідність останніх визначеному Стандарту. Тобто, за своїм змістом ПРН, заявлені в ОП відповідають змісту більшості ПРН, визначених Стандартом. Проте окремі з них можуть мати різне розуміння з боку здобувачів освіти та академічного персоналу. Зокрема ПРН 9 Стандарту передбачає вміння спілкуватися в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами, а ОП містить ПРН 20 “демонструвати здатності до ефективних бізнес-комунікацій та їх удосконалення”. Тобто ПРН за ОП передбачає набуття навичок ефективного спілкування, але не уточнює що це потрібно вміти робити державною мовою. Тому необхідно привести у відповідність зі Стандартом усі ПРН, а також загальні та спеціальні компетентності.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Відповідність цілі ОП місії університету та визначення її з урахуванням інтересів науково-педагогічного персоналу, роботодавців, потенційних вступників та ЗВО, а також тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту
Відкриття даної ОП було продиктоване не лише економічною доцільністю, але й викликами, що сформувалися на ринку праці та необхідністю реалізації завдань, визначених у Стратегічному плані розвитку університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Потребують уточнення компетентності та програмні результати навчання, заявлені в ОП з метою приведення їх у повну відповідність із стандартом вищої освіти за спеціальністю 073 “Менеджмент” за другим (магістерським) освітнім рівнем.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 1.1, 1.2 та 1.3. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритерієм 1.4, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими, оскільки можуть бути виправлені протягом декількох тижнів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає стандарту за спеціальністю 073 «Менеджмент» другого (магістерського) освітнього рівня, а також вимогам Закону України “Про вищу освіту”. Вимога щодо спрямування мінімального (35%) обсягу ОП для здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю «Менеджмент» дотримана. Вибіркова компонента ОП складається з 30 кредитів, що становить 33,3% від загального обсягу кредитів відведених на ОП. Таким чином здобувачі вищої освіти мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію. Її формування охоплює розроблення та реалізацію індивідуального навчального плану; створення умов для вільного вибору студентами вибірових навчальних предметів; розвиток дистанційних навчальних технологій, забезпечення індивідуальної академічної мобільності студентів. Цей процес регламентує низка нормативних актів внутрішнього використання: п.1.10 «[Положення про організацію освітнього процесу в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого](#)»; п.1.«[Про внесення змін до Положення про організацію освітнього процесу](#)»; «[Положення про вибір навчальних дисциплін](#)»; «[Положення про порядок реалізації права студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого на академічну мобільність](#)», «[Каталог № 2 вибірових навчальних дисциплін другого \(магістерського\) рівня \(ВНД МР\) на 2019–2020 н. р.](#)», які затверджені в установленому порядку.

Автоматизований доступ до вибору навчальних дисциплін здійснюється здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня на осінній семестр – до 15 вересня поточного навчального року, на весняний семестр – до 15 грудня поточного навчального року через автоматизовану підсистему АСУ, що було підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти. На підставі вибору здобувачами

https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/polozhennia_organizaciu_osvit_procesu_zminy_20171222.pdfищої освіти відповідних дисциплін в автоматизованій підсистемі АСУ декан факультету ухвалює рішення про створення навчальних груп для вивчення вибіркових дисциплін. Членам експертної групи було продемонстровано роботу зазначеної системи.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст освітньої програми, поданий разом із відомостями про самооцінювання містив окрім основної частини, 5 додатків і не містила Переліку компонентів ОП. Вони були зазначені в окремому додатковому документі - профілі ОП. Під час виїзної акредитаційної експертизи було з'ясовано, що через технічні причини (за словами гаранта програми) не був загружений цей додатковий документ, хоча на сайті ЗВО він розміщений. Також експертній групі була представлена [ОП](#), що містила додатково додатки 6 “Перелік компонентів освітньо-професійної програми «Бізнес-адміністрування», 7 “Структурно-логічна схема ОП «Бізнес-адміністрування», та 8 “Матриця відповідності освітніх компонент результатів навчання”, що свідчить про бажання та здатність ЗВО удосконалювати документаційний супровід ОП і робити його більш зрозумілим для стейкхолдерів. ОП містить 11 обов'язкових компонент (4 загальної фахової підготовки, 4 - спеціальної, стажування, підготовка та захист випускової кваліфікаційної роботи, контрольні заходи (комплексний кваліфікаційний іспит та інші) та 15 вибіркових. Таку ж кількість компонент містить і навчальний план. У навчальному плані вивчення дисциплін загальної та спеціальної фахової підготовки за профілем ОП передбачене впродовж 1 і 2 семестру, за винятком дисципліни «Антикризове управління», яке вивчається протягом 3-го семестру. Дисципліни, які формують індивідуальну освітню траєкторію за ОП здобувачі вищої освіти мають змогу вивчати протягом 1 – 3 семестрів. Освітні компоненти загалом складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Проте викликає сумнів щодо досягнення окремих програмних результатів певними дисциплінами. Так, наприклад у матриці відповідності освітніх компонент результатів навчання зазначено, що вивчення дисциплін “Консультаційний консалтинг” та “Управлінські практики бізнес-комунікацій” дозволяє досягти усі 20 заявлених в освітній програмі ПРН. При цьому ці дисципліни є вибірковими. У змісті ОП (Розділ VII. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти) наведена інформація, яка носить загальний характер і не відображає особливостей, які характерні для ЗВО. Тому цей розділ потребує деталізації стосовно особливостей внутрішнього забезпечення якості вищої освіти за ОП, яка акредитується. Таким чином, потребує перегляду зміст ОП, зокрема в частині вибіркових компонент (див. 2.4) шляхом їх розширення, а також в частині визначення відповідності освітніх компонентів ПРН (матриця відповідності).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності «Менеджмент», що підтверджується тематичним змістом обов'язкових компонент ОП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО встановлена модель вибору дисциплін за окремими компонентами. Водночас, широкого вибору дисциплін з інших ОП не передбачено. Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти була отримана інформація про те, що вибір дисциплін дійсно відбувається в установлені терміни (до 15 вересня на перший семестр і до 15 грудня на другий семестр) і що кожен має право вільного вибору дисциплін за допомогою автоматизованої підсистеми АСУ на сайті ЗВО. Чинний перелік вибіркових дисциплін їх задовольняє. Проте варто було б розширити перелік вибіркових компонент ОП з метою збільшення можливостей здобувачів освіти щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

В ОП та навчальному плані передбачена обов'язкова компонента «Практична підготовка (стажування)» загальним обсягом 7 кредитів. Робоча програма з цієї освітньої компоненти містить Календарний план практичної підготовки з переліком змісту і видів діяльності (стор. 10), який розрахований на 5 тижнів. У зазначеній Робочій програмі доцільно навести ПРН, що передбачені в ОП.

Як бази практик, розглядаються підприємства, організації та установи різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання, які є юридичними особами, здійснюють різні види економічної діяльності та функціонують на ринку не менше трьох років, а також самозайняті особи, які здійснюють підприємницьку діяльність. Студенти Університету можуть самостійно, за погодженням із деканом факультету, підбирати для себе базу практики і пропонувати її для використання. Остаточне рішення в такому випадку за поданням декана факультету приймає ректор Університету.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП передбачає набуття здобувачами таких соціальних навичок, як: уміння формувати команди для розв'язання складних проблем, розбудовувати ефективні міжособистісні комунікації (ЗК 5); уміння працювати в міжнародному середовищі, підтримувати ділові та соціокультурні зв'язки з бізнес-партнерами, громадськістю, публічною владою, міжнародними організаціями (ЗК-11); знання етичних принципів професійної діяльності, особистого місця та ролі в їх суспільній реалізації (ЗК-12); здатність до спілкування з представниками різних професійних груп та культур, налагоджування ефективних міждисциплінарних та кроскультурних ділових комунікацій (ЗК 15); уміння неупереджено та об'єктивно оцінювати результати професійної діяльності, знаходити баланс соціально-економічних інтересів бізнесу та суспільства (ЗК-16) тощо. Їх формування забезпечується практично всіма компонентами ОП, що підтверджується змістом робочих програм.

Під час виїзної експертизи здобувачами освіти було підтверджено факт опитування їх у вересні 2019 р. на предмет задоволеності навчанням, в т.ч. набуття ними таких соціальних навичок як: здатність управляти своїм часом; брати на себе відповідальність; вирішувати конфлікти ; працювати в команді; а також лідерство.

7. Зміст освітньої програми урахуває вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний стандарт за ОП відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Достатність обсягу аудиторної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти за більшістю освітніх компонент було підтверджено під час інтерв'ювання фокус-групи здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання (11 осіб). Це підтверджує і додатковий аналіз змісту компонент ОП експертами комісії. Таким чином, обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонент (у кредитах ЄКТС) переважно реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, і у цілому є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Проте на підготовку і захист випускової кваліфікаційної роботи доцільно було б передбачити більше кредитів ЄКТС, оскільки шість кредитів, на нашу думку, дещо обмаль для якісної підготовки магістерської роботи згідно кваліфікаційних вимог

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент» на другому (магістерському) рівні за дуальною формою не проводиться.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

За загальним обсягом кредитів ОП «Бізнес-адміністрування» відповідає стандарту за спеціальністю «Менеджмент» для другого (магістерського) освітнього рівня, а також вимогам ЗУ «Про вищу освіту». Форма атестації здобувачів вищої освіти у цілому також відповідає вимогам стандарту.

Можливість набуття соціальних навичок, що відповідають цілі ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Формальний підхід до складання матриці відповідності освітніх компонент результатів навчання (наявність у блоці вибіркового освітнього компонент, які дозволяють досягти усіх без винятку ПРН, заявлених в ОП)

У змісті ОП (Розділ VII. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти) наведена інформація, яка носить загальний характер і не відображає особливостей, які характерні для ЗВО. Тому цей розділ потребує деталізації стосовно особливостей внутрішнього забезпечення якості вищої освіти за ОП, яка акредитується.

Рекомендації: переглянути зміст ОП в частині вибіркового компонент та уточнити ПРН за кожною дисципліною, внести відповідні зміни у матрицю відповідності освітніх компонентів ПРН. Перенести із блоку вибіркового компонент до блоку обов'язкових дисципліни, які дозволяють досягти найбільше ПРН, передбачених ОП.

Розглянути можливість запровадження дуальної форми освіти за ОП «Бізнес-адміністрування»

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень В.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.6. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 2.2, 2.4 та 2.5, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими, оскільки можуть бути виправлені протягом нетривалого часу.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому 2018 повністю враховували особливості ОП, спрямованої на підготовку професіоналів з менеджменту та бізнес-адміністрування. У «Правилах прийому до Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого у 2018 році» відзначено термін навчання та особливості конкурсного відбору за цією ОП. Вони достатньою мірою структуровані, викладені чітко і зрозуміло. [Правила прийому у 2020 рр.](#) оприлюднені на сайті ЗВО, не містять ознак дискримінації. Проте у 2019 р. набір за ОП “Бізнес-адміністрування” не здійснювався. Не передбачено його і у 2020 р. Під час зустрічей з академічним персоналом, керівництвом ЗВО було з’ясовано, що ЗВО ведуться переговори щодо реалізації узгодженої магістерської програми “Бізнес-адміністрування” з Mykolas Romeris University (м. Вільнюс, Литва) з метою розширення міжнародної мобільності викладачів та студентів, а також вивчається можливість реалізації даної програми із видачею подвійного диплому. Саме для удосконалення цієї програми, приведення у відповідність до українських та міжнародних стандартів і взята пауза строком на два роки.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до Правил прийому 2018, для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 073 «Менеджмент» ОП “Бізнес-адміністрування” на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти конкурсний відбір здійснювався у формі вступного іспиту з іноземної мови (англійська, німецька, або французька) та фахового вступного випробування з управління та адміністрування (з урахуванням додаткового вступного випробування у письмовій формі з менеджменту для осіб, які здобули ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) вищої освіти за іншою спеціальністю). При цьому результати єдиного вступного іспиту з іноземної мови враховувалися як результати вступного іспиту з іноземної мови при вступі на спеціальність 073 «Менеджмент». Під час зустрічей із здобувачами освіти було підтверджено, що правила прийому були оприлюднені на сайті, як і програми вступного іспиту з іноземної мови та фахового вступного випробування. У даних програмах, як зазначили здобувачі освіти, було наведено перелік тем, практичних та ситуаційних завдань, а також критерії бальної оцінки знань вступників та наведено приклади екзаменаційних білетів.

Підтвердженням публічності і доступності правил прийому є оприлюднені правила [прийому у 2020 р.](#)

На основі отриманої інформації можна зробити висновок про те, що правила прийому на навчання за ОП у 2018 р. в цілому враховували особливості самої освітньої програми, чого не можна сказати про правила прийому на 2020 р., так як набір на ОП “Бізнес -адміністрування” , як і в цілому, на спеціальність “Менеджмент” за другим освітнім рівнем поки не передбачено.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила визнання результатів навчання, отриманих здобувачами ВО в інших ЗВО регламентовані низкою нормативних актів: [Положенням про порядок переведення студентів та поновлення відрахованих осіб до Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого](#); [Положенням про порядок реалізації права студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого на академічну мобільність](#)», [Правилами прийому до Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого](#). На жаль на практиці не вдалося підтвердити чи спростувати дотримання встановлених правил, оскільки серед здобувачів вищої освіти, що навчаються на ОП, не було таких, які б брали участь у програмах академічної мобільності, хоча і проінформовані про такі програми.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті частково регулює «Положення про організацію освітнього процесу в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого», затверджене наказом ректора Університету від 26.06.2015 р. № 128, передбачає, що з метою професіоналізації підготовки, отримання специфічних знань і навичок в окремих сферах юридичної практики в Університеті можуть запроваджуватися сертифікатні освітні професійні програми (далі – СОПП) як цикл вибіркового позакредитного навчальних дисциплін. Навчання за СОПП здійснюється на платній основі. Навчальний план СОПП за поданням проректора з навчальної роботи затверджується ректором Університету. Викладання дисциплін, передбачених СОПП, організовується відповідно до робочих навчальних програм, затверджених відповідними кафедрами. Підсумковий контроль із цих дисциплін проходить за однією із форм, визначених цим Положенням. По результатах навчання за СОПП студентам видається сертифікат, дисципліни СОПП вносяться як цикл вибіркового дисциплін у додаток до диплому про вищу освіту (п. 2.3). Під час зустрічей із гарантом програми, академічним персоналом, здобувачами освіти було з'ясовано, що відкриттю ОП “Бізнес-адміністрування” передував процес розробки та реалізації СОПП. Дисципліни, які входили у ці програми було трансформовано у вибіркові компоненти ОП. Про визнання результатів, отриманих раніше на СОПП ніхто поки не звертався і чіткої процедури з цього питання не має. Тому доцільно було б доповнити положення про організацію освітнього процесу або розробити окреме положення про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Наявність чітких і зрозумілих правил прийому по усіх ОП ЗВО.
Робота ЗВО щодо узгодженості ОП із ОП зарубіжних партнерів з метою удосконалення існуючої ОП та розширення можливостей міжнародної мобільності викладачів та студентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Рекомендації: Враховуючи запити роботодавців, доцільно передбачити вступ за ОП «Бізнес-адміністрування», внівши відповідні зміни до правил прийому 2020.

Розробити механізм визнання неформальної освіти у ЗВО, через створення чітких процедур, які зможуть забезпечити можливість врахування на ОП наданих послуг здобувачам вищої освіти у системі неформального навчання; для цього доцільно додатково ознайомитись із кращими практиками визнання результатів навчання у інших ЗВО як вітчизняних так і зарубіжних.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1, 3.2. та 3.3. При цьому нині практично відсутні процедури за підкритерієм 3.4, проте у планах роботи керівництва ЗВО на найближчий період, розробка проекту таких процедур передбачається. Враховуючи голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 3 з недоволками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Навчання за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 Менеджмент згідно [навчального плану](#) для денної форми навчання передбачає теоретичну підготовку – 45 тижнів, практичну підготовку (стажування) – 5 тижнів, екзаменаційні сесії – 8 тижнів, підготовку випускної кваліфікаційної роботи – 7 тижнів, атестацію здобувачів вищої освіти – 2 тижні. Згідно навчального плану для [здобувачів заочної форми навчання](#) передбачено 9 тижнів екзаменаційної сесії, 4 тижні відводиться для атестації здобувачів. Навчальний план містить обов'язкові дисципліни, такі як «Глобальний бізнес-менеджмент», «Стратегічний інноваційний менеджмент», «Корпоративне управління», «Менеджмент малого та середнього бізнесу» – навчальні дисципліни загальної фахової підготовки; «Управління потенціалом бізнесу», «Управління проектами бізнесу», «Управління організаційним розвитком бізнесу», «Антикризове управління» - навчальні дисципліни спеціальної фахової підготовки. А також здобувачам вищої освіти запропоновано для вибору 15 дисциплін.

Форми та методи навчання відповідають [Положення про організацію освітнього процесу в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого](#) (зміни)

Теоретична підготовка здійснюється у форму лекцій, практичних занять, самостійної роботи здобувачів вищої освіти. На заняттях здобувачі розглядають різноманітні кейси, ділові ігри, дискусії, здійснюють роботу в малих групах; застосовують мозковий штурм, беруть участь у Facebook лекторіумах, розглядають ситуаційні завдання, які містять інформацію щодо реальних проблемних ситуацій у системі менеджменту відомих підприємств. Результати

опитування здобувачів вищої освіти підтвердили використання цих методів під час навчання. Інтерв'ювання викладачів засвідчило, що вони самостійно обирають методи та форми навчання, керуючись, при цьому, логікою викладення матеріалу дисципліни, орієнтуючись на власний теоретичний та практичний досвід, а також прогресивні методи викладання інших освітніх установ України та Європи, зокрема університету зокрема Mykolas Romeris University (м. Вільнюс, Литва), з яким співпрацює університет. Це відповідає принципам академічної свободи. Опитування здобувачів вищої освіти та викладачів підтвердили, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Учасники освітнього процесу можуть ознайомитись із [освітньо-професійною програмою](#), навчальними планами (для [денної форми навчання](#) та [заочної форми навчання](#)), силабусами навчальних дисциплін (наприклад, [«Антикризовий менеджмент»](#), [«Глобальний бізнес-менеджмент»](#)), чи робочими програмами навчальних дисциплін (наприклад [«Консультативний менеджмент»](#)) та навчальними програмами (наприклад [«Стратегічний інноваційний менеджмент»](#)). У вільному доступі також представлено [каталог вибірових дисциплін](#)

Крім того, що учасники освітнього процесу можуть отримувати інформацію з Інтернет-ресурсів, інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів надається здобувачам вищої освіти під час проведення заняття, а також в системі [АСУ](#) (яка доступна для авторизованих користувачів і містить повне наповнення навчальних дисциплін – конспекти лекцій, завдання для практичних занять, самостійної роботи та ін.)

Також здобувачі вищої освіти, викладачі, представники кафедри, деканату, навчально-методичного відділу об'єднані в групи у Viber та Facebook, де надходить різна інформація, зокрема що стосується навчального процесу, його програмних результатів тощо.

Проте, під час, інтерв'ювання здобувачів освіти, було виявлено, що вони не достатньо проінформовані про ПРН. Рекомендовано викладам акцентувати увагу на тих програмних результатах, які студенти зможуть досягти в процесі вивчення тієї чи іншої дисципліни.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно за рахунок проведення студентських наукових конференцій, круглих столів із залученням провідних науковців з університету та інших наукових закладів України та Європи, роботодавців та інших фахівців-практиків. Це було підтверджено під час спілкування із здобувачами вищої освіти, викладачами та роботодавцями. На сайті університету, а також на офіційній сторінці кафедри у Facebook представлена інформація про [конференції та збірники тез](#)

Також викладачі керують науковою роботою здобувачів вищої освіти під час підготовки тез та інших наукових робіт для їх публікації в інших поза університетських виданнях, про що засвідчили результати спілкування з викладачами та здобувачами вищої освіти

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Спілкування із професором Клімовою Г.П., начальником навчально-методичного відділу, а також проректором з навчально-методичної роботи професором Комаровим В.В., якому підпорядковується даний відділ, дало змогу зрозуміти, що політика університету спрямована на підтримання безперервного оновлення основних навчальних компонент. Кожного року викладачі перезатверджують основні складові навчальних матеріалів із змінами та доповненнями.

Викладачами, які викладають на даній ОП практикується проведення науково-практичних дискусій з актуальних проблем економіки і бізнес-консалтингу в редакції журналу «Економічна теорія та право» (засновник і видавець – НЮУ імені Ярослава Мудрого) з публікацією матеріалів, наприклад, наукова дискусія «Сучасна економічна та управлінська освіта: інноваційний вектор розвитку» 15-17 травня 2018 р., учасники якої визначили цілі, завдання, актуальність ОП, презентували авторські курси: «Стратегічний інноваційний менеджмент», «Глобальний бізнес-менеджмент», «Корпоративне управління» (Економічна теорія та право. 2018. № 3. С. 132-151)

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітньо-професійна програма «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 Менеджмент орієнтована на відповідну програму Mykolas Romeris University (м. Вільнюс, Литва), з яким співпрацює університет. У межах даної освітньо-професійної програми викладачами та керівництвом університету планується відкрити програму подвійного диплому або академічної мобільності, тому наразі розроблена освітньо-професійна програма максимально орієнтована на вимоги даного університету. Сайт університету містить вкладку, де розміщується інформація про [міжнародну діяльність](#).

Університет забезпечує доступ студентів і викладачів до 57 сайтів національних бібліотек інших країн; закордонних і міжнародних електронних бібліотек; міжнародних наукометричних баз даних; сайтів міжнародних організацій

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

На освітньо-професійній програмі «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 Менеджмент застосовуються різноманітні методи викладання – класичні лекції, а також інтерактивні методи, такі як ситуаційні вправи, кейси, дискусії, ділові ігри (на розсуд викладача), що сприяє досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання та відповідає вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Здобувачі вищої освіти зазначили, що ці методи та форми навчання для них зрозумілі та оптимальні.

У вільному доступі на сайті університету представлено освітньо-професійну програму, навчальні плани для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання, силабуси, робочі, навчальні програми дисциплін, також сформовані професійні групи у Facebook та Viber, що допомагає учасникам навчального процесу чітко зрозуміти цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

У межах даної освітньо-професійної програми проводяться наукові конференції, формуються збірники тез, здобувачі вищої освіти широко долучаються до наукової роботи.

Університет підтримує міжнародні зв'язки з іноземними навчальними закладами. Освітньо-професійна програма «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 Менеджмент орієнтована на відповідну програму Mykolas Romeris University (м. Вільнюс, Литва), у межах даної освітньо-професійної програми викладачами та керівництвом університету планується відкрити програму подвійного диплому або академічної мобільності, тому наразі розроблена освітньо-професійна програма максимально орієнтується на вимоги даного університету та відповідно викладачі намагаються її вдосконалити відповідно до міжнародних вимог.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Роботодавці залучаються тільки до проведення круглих столів, та в процесі виробничої практики. Їх доречно було б долучити до проведення лекцій та практичних занять.

Не достатня інформованість здобувачів освіти про досягнення ПРН в результаті вивчення окремих дисциплін. Рекомендовано викладам акцентувати увагу на тих програмних результатах, які студенти зможуть досягти в процесі вивчення тієї чи іншої дисципліни.

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 4.1 та 4.3-4.5. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритерієм 4.2, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Контрольні заходи на ОП здійснюються відповідно до [«Положення про організацію освітнього процесу в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого» \(зміни\)](#), [«Положення про моніторинг знань студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого»](#), [«Положення про порядок проведення заміру залишкових знань студентів»](#), робочих навчальних програм дисциплін.

На освітньо-професійній програмі «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 Менеджмент контроль та оцінювання знань здобувачів здійснюється у формі поточного, підсумкового контролю в межах дисциплін, а також у формі підсумкової атестації, яка проводиться у формі кваліфікаційного іспиту та захисту випускної кваліфікаційної роботи.

Контрольні заходи результатів навчання у межах дисциплін чітко сформульовані у силабусах (наприклад [«Глобальний бізнес-менеджмент»](#))

Силабус містить розділ «Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів», де зазначено, яку кількість балів здобувач вищої освіти може отримати за виконання різних видів завдань. Аналіз силабусів показав, що в основному викладачі не нараховують бали за відвідування лекцій. Бали нараховуються за роботу на практичних заняттях, самостійну роботу, колоквіуми. Якщо за підсумками вивчення дисципліни передбачається іспит, то розподіл балів передбачає отримання 40 балів під час виконання семестрових завдань, 60 балів – на підсумковому іспиті.

Під час семестрового контролю здебільшого використовуються: методи усного контролю: усне опитування (фронтальне та індивідуальне), диспут, моделювання та аналіз ситуаційних завдань, підготовка усних доповідей, колоквіум, залік; методи письмового контролю: розв'язання тестових завдань, практичних завдань і задач, підготовка есе та рефератів за ініціативою студента, peer review.

У силабусах наведена «Шкала підсумкової оцінки знань», де розписані види оцінок, які може отримати здобувач вищої освіти та кількість балів, які їй відповідають.

За словами викладачів та здобувачів вищої освіти на першому занятті з кожної дисципліни представляється інформація щодо форм контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти. Крім того, до цієї інформації є доступ в системі [АСУ](#) (яка доступна для авторизованих користувачів. Опитування здобувачів вищої освіти засвідчили, що для них ця інформація є чітка та зрозуміла.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Атестація здобувачів вищої освіти проводиться у формі кваліфікаційного іспиту та захисту випускної кваліфікаційної роботи.

Інформація про кваліфікаційний іспит міститься у:

Програма комплексного іспиту з навчальних дисциплін «Стратегічний інноваційний менеджмент», «Корпоративне управління», «Управління організаційним розвитком бізнесу» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Бізнес-адміністрування» / уклад. К. Г. Губін. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 46 с.

У процесі складання іспиту здобувачі вищої освіти мають відповісти на три комплексні питання у межах дисциплін, які передбачені програмою комплексного іспиту.

Виконання випускної кваліфікаційної роботи здійснюється до відповідних методичних рекомендацій, які доступні здобувачам вищої освіти в системі [АСУ](#). Випускна кваліфікаційна робота містить три розділи: теоретико-методичний, аналітичний, проєктний. Роботи виконуються за матеріалами підприємств та організацій, на яких здобувачі вищої освіти проходять практику.

Стандартом вищої освіти передбачається одна з цих двох форм атестації здобувачів вищої освіти, тому можна стверджувати, що вимоги стандарту виконуються в повному обсязі.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила проведення контрольних заходів є чіткими зрозумілими. За результатами опитування здобувачів вищої освіти з'ясовано, що екзаменатори є об'єктивними, конфлікти інтересів не виникають.

У разі бажання здобувача вищої освіти скласти іспит на вищу оцінку, то в університеті розроблена процедура, згідно якої здобувач вищої освіти має звернутись в деканат, написати заяву щодо бажання повторного складання іспиту, після чого буде призначена дата і час для повторного складання іспиту. У разі, якщо здобувач вищої освіти з поважних причин не з'явився на екзамен вчасно, то він має змогу скласти іспит в інший час на додатковій сесії, призначеній деканатом.

Представники студентського самоврядування та студентський омбудсмен підтвердили існування відповідної документації щодо можливості оскарження результатів контрольних заходів та прозорість процедури оцінювання та повторного складання іспитів. Представники студентського самоврядування та студентський омбудсмен у разі виникнення конфліктних

ситуацій беруть участь у їх розв'язанні (на даній освітньо-професійній програмі “Бізнес-адміністрування” конфліктних ситуацій не виникало).

Також в університеті розроблено Положення про порядок переведення студентів та поновлення відрахованих осіб до Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, яке розповсюджується і на здобувачів вищої освіти даної освітньої програми

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

В університеті визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Розроблено Кодекс академічної етики національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (в рамках проекту «Європейське право прав людини для університетів України та Молдови» Програми Еразмус+ за фінансової підтримки ЄС) (в рамках проекту «Європейське право прав людини для університетів України та Молдови» Програми Еразмус+ за фінансової підтримки ЄС). У цьому Кодексі сформульовані основні положення академічної доброчесності, фундаментальні цінності, напрями розв'язання конфліктів інтересів. Інтерв'ювання представників різних фокус-груп під час виїзної експертизи підтвердили, що вони послідовно дотримуються стандартів і процедур академічної доброчесності під час реалізації освітньої програми.

Усі наукові роботи, які виконуються здобувачами вищої освіти та викладачами перевіряються на антиплагіат. В Університеті для перевірки робіт на ознаки плагіату використовується Інтернет-систему StrikePlagiarism.com. За це відповідає фахівець Відділу наукової та інформаційно-аналітичної підтримки фахових видань університету, який підтвердив активне впровадження практики перевірки на плагіат результатів, наданих здобувачами за освітньою програмою «Бізнес-адміністрування»

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

На освітньо-професійній програмі «Бізнес-адміністрування» використовують методи поточного та підсумкового контролю в межах дисциплін, які викладаються на освітній програмі, а також здійснюється контроль у формі підсумкової атестації. Форми та методи оцінювання є чіткими та зрозумілими для учасників навчального процесу.

Для додаткової перевірки рівня опанування результатів навчання, які не можуть бути перевірені при захисті кваліфікаційної роботи, але є важливими для перевірки досягнення цілі програми, запроваджено ще додатково кваліфікаційний іспит

В університеті розроблена процедура повторного складання іспитів, існує механізм врегулювання конфліктів інтересів, до якої зокрема залучаються представники студентського самоврядування та студентський омбудсмен

В університеті діє Кодекс академічної етики національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, якого дотримуються всі учасники навчального процесу.

Для перевірки робіт на ознаки плагіату використовується Інтернет-система StrikePlagiarism.com

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

За даним критерієм слабкі сторони відсутні

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Контрольні заходи та їх форми чіткі і зрозумілі, відомі і зрозумілі здобувачам вищої освіти. Зверх стандарту додатково у підсумковій атестації застосовується іспит, прикладів академічної не доброчесності не виявлено, наявна програма на перевірку анти плагіату StrikePlagiarism.com. Це цілком відповідає вимогам даного критерію до навчального процесу за освітньою програмою.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Зараз у ОП задіяні 7 докторів наук, професорів, 18 доцентів. У процесі перебування в університеті під час акредитації було вивчено основні публікації викладачів, які задіяні в ОП, викладачі мають достатню кількість публікацій у фахових, наукометричних виданнях України та інших держав за профілем дисциплін, які вони викладають на даній ОП. Викладачі також активно публікують свої праці у фаховому журналі Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого [Економічна теорія та право](#) Беруть участь у конференціях різного рівня.

Спілкування з викладачами у фокус-групі підтвердило факт високої кваліфікації викладачів, які задіяні на ОП. Викладачі мають достатній теоретичний, науковий та практичний досвід (деякі викладачі працювали або працюють у приватних фірмах за відповідним фахом) для викладання на ОП для забезпечення досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Спілкування із викладачами, які задіяні в ОП та адміністрацією університету підтвердило, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір викладачів здійснюється відповідно до [Положення про конкурсний відбір, призначення на посади та продовження трудових правовідносин із науковими, науково-педагогічними і педагогічними працівниками Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого](#)

Вивчення положення дозволило зробити висновок, що умови конкурсного відбору є чіткими та зрозумілими, що також було підтверджено у процесі спілкування з викладачами.

У відкритому доступі на сайті університету представлено [Положення про кадрову комісію, Оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад](#), а також зразки документів, які необхідно подати до відділу кадрів для участі у конкурсі.

При відборі викладачів на дану ОП враховуються їх напрям наукової діяльності, відповідні досягнення, науковий ступінь, публікації, наявність стажувань та підвищення кваліфікації, для викладання на ОП залучаються також внутрішні та зовнішні сумісники.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

У процесі спілкування із гарантом ОП Левковець О.М. та роботодавцями – директором ТОВ «АТТИКА-ТРЕЙДІНГ» Д.В. Опашко та директором видавництва «Право» Прудниковим В.А. доведено, що університет залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу відповідно до укладених з ними меморандумів про співпрацю. Роботодавці надавали консультації та рекомендації щодо змісту та наповнення ОП на етапі її розроблення, підготували експертні висновки щодо змісту ОП. Під час спілкування з директором видавництва «Право» з'ясовано, що враховано його пропозиції щодо посилення ОП у частині формування у здобувачів соціальних навичок; запровадження бізнес-тренінгів; розроблення навчальної дисципліни «Цифровий менеджмент». Спілкування з директором ТОВ «АТТИКА-Трейдінг» засвідчило, що враховано його пропозиції щодо вдосконалення практичної складової підготовки магістрів; доповнення ОП темою з питань тайм-менеджменту, яка має враховувати специфіку малого бізнесу. Роботодавці підкреслили, що здобувачі вищої освіти проходять практику на їх підприємствах. Викладачі надсилають роботодавцям інформаційні пакети про дисципліни, що викладаються на ОП для коментарів та доповнень.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Опитування викладачів та здобувачів вищої освіти підтвердило, що на даній ОП до аудиторних занять залучаються «внутрішні» професіонали-практики, які мають досвід не лише викладацької, а й адміністративної діяльності. Читання лекцій або практичних занять «зовнішніми» представниками бізнесу протягом періоду навчання не відбувалось. Спілкування із роботодавцями – директором ТОВ «АТТИКА-ТРЕЙДІНГ» Д.В. Опашко та директором видавництва «Право» Прудниковим В.А. підтвердило, що вони не проводять аудиторні заняття, але працюють із здобувачами вищої освіти під час практики та під час проведення круглих столів. За словами гаранта та викладачів планується залучення фахівців для читання лекцій online, зокрема через Facebook

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

Спілкування з викладачами та адміністрацією університету дало змогу зробити висновок, що в університеті розроблена ефективна система сприяння професійному розвитку викладачів, принципи та форми якої визначено у Статуті Університету, у розділі 9 «[Колективного договору між ректором та профспілковим комітетом первинної профспілкової організації Університету на 2017-2020 роки](#)», схваленого конференцією трудового колективу (протокол № 2 від 27.12.2016 р.).

Підвищення кваліфікації викладачів ОП здійснюється у формі навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування в інших закладах освіти. Спілкування з викладачами це підтвердило: у період підготовки ОП підвищення кваліфікації пройшли 7 викладачів кафедри економічної теорії, що сприяло набуттю знань та досвіду якісного розроблення та реалізації у навчальному процесі освітніх компонентів ОП, наукового та методичного забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти за ОП відповідно до сучасних критеріїв та вимог. Також викладачі беруть участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах. Викладачі самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та бази підвищення кваліфікації. Відповідно до укладених університетом договорів, викладачі мають змогу проходити міжнародні стажування, зокрема в Mykolas Romeris University (м. Вільнюс, Литва). Зав. каф., проф. Шевченко Л. С. пройшла науково-педагогічне стажування «Інноваційні освітні технології: європейський досвід та його впровадження в підготовку фахівців з економіки та управління» у Балтійському науково-дослідному інституті проблем трансформації економічного простору (Латвія, м. Рига, 22-31 липня 2019 р.).

На базі Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого існує [Інститут післядипломної освіти](#)

На базі Інституту діє внутрішньо-вузівська підготовка «Школа професійної майстерності» для викладачів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, яка здійснює свою діяльність за навчальними програмами «Проблеми теорії та педагогіки вищої школи» для викладацького складу Університету, педагогічний стаж якого складає менше 10 років та «Актуальні проблеми вищої юридичної освіти» для викладачів, педагогічний стаж яких сягає більше ніж 10 років.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

Моральне стимулювання науково-педагогічних працівників Університету здійснюється у таких формах, як: Подяка ректора Університету за досягнення працівником високих результатів викладацької та наукової діяльності, Почесна грамота за вагомий особистий внесок у розвиток освіти та інші форми морального заохочення викладачів до їх професійного зростання, Почесний знак (орден) Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Значним моральним стимулом є присвоєння провідним фахівцям Університету за вагомі заслуги в освіті та науці звання «Заслужений професор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого». Наприклад, таке звання присвоєно д.е.н., проф., зав. кафедрою економічної теорії Шевченко Л. С., яка викладає авторську навчальну дисципліну на ОП. Їй же вручено Почесний знак (орден) Університету III ступеня. В Університеті діє система матеріального стимулювання науково-педагогічних працівників. Наприклад, у розділі 5 [«Колективного договору між ректором та профспілковим комітетом первинної профспілкової організації Університету на 2017-2020 роки»](#), схваленого конференцією трудового колективу (протокол № 2 від 27.12.2016), визначено умови надання науково-педагогічним працівникам Університету премії за підсумками діяльності за рік. Інтерв'ювання викладачів також засвідчило, що вони отримують премії за публікації статей, що входять в наукометричні бази Scopus та Web of Science, а також наукову активність. Із січня 2020 року в університеті вводиться рейтингова система оцінювання викладачів, згідно якої найбільш активні викладачі будуть отримувати премії.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Викладачі мають достатню кількість публікацій за темами дисциплін, які викладаються на ОП, беруть активну участь у конференціях, воркшопах, семінарах.

Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу під час розробки та вдосконалення ОП, під час проходження практики здобувачів вищої освіти, проведення семінарів та круглих столів.

Викладачі регулярно підвищують кваліфікацію, мають можливість проходження стажування за кордоном.

Згідно Колективного договору в університеті розроблено ефективну систему матеріального та морального стимулювання розвитку майстерності викладачів

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Доцільно залучати роботодавців до проведення аудиторних занять.

Відповідно до наміру стейкхолдерів ОП адаптувати її до освітньої програми Mykolas Romeris University (м. Вільнюс, Литва) доцільно було б забезпечити можливість проходження стажування більшої чисельності викладачів, що задіяні на ОП до проходження стажування в цьому університеті

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за усіма підкритеріями Недоліки за підкритерієм 5.4 не є суттєвими, оскільки частина викладачів має практичний досвід роботи за спеціальностями, спорідненими із ОП. Враховуючи вищевикладене, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

В університеті наявна достатня матеріально-технічна база, а також фінансове і навчально-методичне забезпечення освітньої програми, що забезпечують досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Відповідно до програми візиту експертна група оглянула матеріально-технічну базу (навчальні аудиторії, комп'ютерні класи, навчально-бібліотечний комплекс, гуртожитки, спортивний комплекс, Палац студентів).

Серед навчальних аудиторій є ті, які обладнані необхідними технічними засобами для забезпечення візуалізації навчальних матеріалів. Також у навчальному процесі задіяні комп'ютерні класи. Для вибіркових дисциплін та обов'язкових дисциплін із юридичною складовою у навчальному процесі використовують інформаційно-правові системи Ліга: Закон Гранд та системи аналізу судових рішень Verdictum, що доступні у навчально-бібліотечному корпусі.

Навчально-методичні матеріали кожної освітньої компоненти за даною освітньою програмою наявні та додатково розміщені у Автоматизованій системі управління (АСУ). Серед навчально-методичних матеріалів в АСУ також розміщені методичні відео матеріали з записами відео лекцій.

В університеті функціонує потужний навчально-бібліотечний комплекс із розвинутою структурою абонементів та читальних залів. Здобувачам вищої освіти доступні усі ресурси навчально-бібліотечного комплексу. Наказом від 31.12.2011р. за №212 (<http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/676/3/nakaz.pdf>) в університеті було створено університетський репозитарій (електронний архів), який досить активно заповнюється та у якому публікуються наукові праці вчених, студентів та співробітників університету.

В університеті наявна досить потужна спортивна база, до якої входять спортивні зали, басейни стадіони, тренажерні зали тощо.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою встановлено, що в університеті забезпечено вільний та безоплатний доступ, як здобувачів вищої освіти, так і науково-педагогічних працівників до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. В університеті наявний безкоштовний Wi-fi. У позанавчальний час здобувачі вищої освіти мають доступ як до комп'ютерних класів так і до читальних залів навчально-бібліотечного комплексу.

Університет пропонує безкоштовний доступ до інформаційно-правової системи Ліга: Закон Гранд та системи аналізу судових рішень Verdictum.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітнє середовище у повній мірі дозволяє задовольнити потреби здобувачів вищої освіти та є безпечним для їх життя та здоров'я. Інфраструктура закладу є максимально пристосованою до потреб усіх учасників освітнього процесу і відповідає стандартам безпеки.

Увага приділяється і психічному здоров'ю здобувачів вищої освіти. В університеті працює Соціально-психологічна лабораторія, у якій провідні фахівці проводять безкоштовні конфіденційні індивідуальні консультації.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

В університеті на достатньому рівні забезпечена освітня, організаційна, інформаційна. Консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти. Активно працює інститут кураторства, що дає змогу встановити комунікацію із здобувачами вищої освіти за даною освітньою програмою. Будь-які інформацію або консультацію викладачі, що забезпечують освітню програму надають здобувачам як за графіком, так і у інший час за необхідності.

Інформаційну та організаційну підтримку здобувачам надає як кафедра і деканат, так і представники інших профільних структурних підрозділів університету. Для якісного і швидкого інформування щодо різноманітних новин та заходів додатково створюються групи у інтернет-мережах.

За ініціативи Асоціації випускників проводиться конкурс для відбору для проходження стажування з подальшим працевлаштуванням.

В університеті працює Соціально-психологічна лабораторія, у якій провідні фахівці проводять безкоштовні конфіденційні індивідуальні консультації. Також із 2003 року відкритий центр первинної медико-санітарної допомоги.

В університеті створені належні умови для культурно-просвітницького та спортивного розвитку здобувачів вищої освіти

Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що вони задоволені якістю освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, яка забезпечується в університеті.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою встановлено, що за освітньою програмою не була і не має здобувачів із особливими освітніми потребами. Але для осіб із особливими потребами в університеті створено усі необхідні умови.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В університеті реалізується чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Таку політику та процедури в університеті визначає Кодекс академічної етики (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf). Також в університеті створена Комісія з академічної етики, яка діє відповідно до Положення про комісію з академічної етики (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/Polozhennia_komisiyu_acad_etyky.pdf).

В університеті створено уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції, куди можна звертатись із встановленням фактів корупції, необ'єктивного оцінювання чи із іншими порушеннями законодавства про освіту чи педагогічної етики.

Під час зустрічей із представниками фокус-груп експертною групою було встановлено, що за даною освітньою програмою не було випадків пов'язаних із сексуальним домаганням, дискримінацією та корупцією тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу досить потужне і постійно оновлюється.

Наявний вільний та безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів як науково-педагогічних працівників, так і здобувачі вищої освіти. Здобувачі вищої освіти задоволені якістю освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, яка забезпечується в університеті.

В університеті створено уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції.

Досить позитивною практикою є створення найсучаснішого навчально-бібліотечного комплексу

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Слабких сторін за Критерієм 7 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Зважаючи на наведені сильні сторони та відсутність слабких сторін, освітня програма повністю відповідає Критерію 7. Матеріально-технічна база ЗВО може слугувати як зразок для інших навчальних закладів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У відомостях про самооцінювання освітньої програми зазначено, що основні принципи моніторингу, оновлення і перегляду освітніх програм в університеті визначено такими документами як: Статут Університету, Стратегічний план розвитку Університету на 2018-2024 роки та у Положенні про організацію освітнього процесу в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого.

У Статуті зазначено, що серед процедур і заходів внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності в університеті передбачено здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Також визначено, що внутрішня система забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності регламентується Положенням про забезпечення якості вищої освіти (яке ще не було розроблене).

Серед основних завдань університету у Стратегічному плані розвитку визначено створення ефективної системи моніторингу компетентнісно-орієнтованих освітніх програм та якості викладання. Виконанням цього завдання визначено щорічне здійснення моніторингу та періодичного перегляду програм

У Положенні про організацію освітнього процесу лише зазначено, що «освітній процес в Університеті здійснюється на основі стандартів вищої освіти по кожній ліцензованій спеціальності, показники яких враховуються при розробці освітньо-професійної програми за окремими спеціальностями, по яких в Університеті відбувається підготовка фахівців з вищою освітою». Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у цьому документі не визначено.

Перебуваючи у закладі вищої освіти, експертною групою встановлено, що процедури розроблення і затвердження освітніх програм розглядалися на Науково-методичній раді. Освітні програми розробляються відповідно до структури, рекомендованої навчально-методичним відділом та затвердженої на Науково-методичній раді. Також Науково-методична рада приймає рішення про впровадження профільних освітніх програм, які затверджуються Вченою радою університету. Встановлено, що своїми рішеннями Науково-методична рада рекомендує деканатам інститутам та кафедрам постійно здійснювати моніторинг освітніх програм з метою їх корегування, враховуючи освітню політику держави, потреби ринку праці та здобувачів вищої освіти.

Надійного підтвердження повноцінного функціонування норм моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм не було отримано і не могло бути отримано у зв'язку із тим, що тільки зараз (виявлено і надано докази під час перебування експертної групи у закладі) був розроблений та підготовлений до розгляду і затвердження Проект Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, де у п.п.5.1 «Моніторинг та періодичний перегляд програм» п.5 «Система оцінювання якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості)» визначено індикатори та інструменти періодичного моніторингу і перегляду освітніх програм. На цей час даний проект положення вже висвітлено на сайті закладу.

Не зважаючи на те, що процедури моніторингу та перегляду були визначені лише у проекті положення, дана освітня програма переглядалась після першого року її існування. Перегляд освітньої програми стосувався методів, технологій, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Статутом університету визначено, що органи студентського самоврядування серед іншого беруть участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти та вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів та програм. У Положенні про навчально-методичний відділ серед основних задач відділу визначено взаємодію із органами студентського самоврядування з питань освітнього процесу.

За результатами проведення фокус-груп було встановлено, що здобувачі беруть участь у опитуваннях з усіх аспектів діяльності освітньої програми (зміст, її реалізація, якість та напрями її удосконалення), так і університету в цілому. Також думка здобувачів вищої освіти враховується під час безпосереднього спілкуванні на практичних заняттях, консультаціях, співбесідах, а також опитуванні у студентських групах щодо якості викладання певних навчальних дисциплін.

Також встановлено, що у Проекті Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого серед інституційних рівнів системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є студентський рівень. П.п.3.5, п.3 Проекту Положення передбачає серед здійснення моніторингових та контрольних заходів такі, як участь у заходах (процесах) із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; внесення пропозицій щодо змісту навчальних планів та освітніх програм тощо. Також серед шляхів реалізації студентами

функцій забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є участь у проведенні внутрішніх та зовнішніх заходів з контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти, в тому числі моніторингового характеру.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Серед нормативних документів закладу щодо періодичного перегляду освітніх програм не задекларована залучення роботодавців до процесів періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Лише серед завдань освітньої діяльності (відповідно до Статуту) визначено забезпечення зворотного зв'язку з роботодавцями.

За результатами проведення фокус-груп було встановлено, що залучення роботодавців відбувається через спілкування їх із викладачами щодо з'ясування вимог до якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти, пропозицій щодо напрямів оновлення окремих освітніх компонент та удосконалення практичної підготовки та організації баз практик. Також роботодавці давали свої експертні висновки на початку розробки та впровадження освітньої програми.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до Статуту, серед завдань освітньої діяльності в університеті є створення умов для підвищення ефективності працевлаштування випускників, систематичне проведення моніторингу їх працевлаштування, забезпечення зворотного зв'язку з роботодавцями, організація діяльності Асоціації випускників університету.

Дана програма акредитується вперше і ще не було жодного випуску (розроблена і затверджена у 2017 році, а перший набір відбувся у 2018 році), що унеможлиблює збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників за освітньою програмою.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В університеті функціонує Навчально-методичний відділ на якого покладено функцію щодо організаційного забезпечення та координації науково-методичної роботи структурних підрозділів та проведення аналітичної роботи та здійснення моніторингу ефективності внутрішньої системи якості освіти.

Так, як освітня програма почала функціонувати у 2018 році, то моніторинг та вчасне реагування на виявлені недоліки під час її реалізації був можливим лише у 2018/2019 навчальному році. Такий моніторинг переважно базувався на аналізі експертних висновків і роботодавців та зауваженнях здобувачів вищої освіти.

За результатами проведення фокус-груп було встановлено, що по усуненню виявлених недоліків гарантом освітньої програми та на рівні університету в цілому у 2019/2020 буде вжито низку заходів. А так, як на освітню програму набір у 2019 році не здійснювався є достатньо часу на усунення виявлених недоліків.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Так як акредитація освітньої програми є первинною, ще не було випадків врахування зовнішнього забезпечення якості. Також ще не було випадків врахування зауважень та пропозицій за результатами акредитацій інших програм університету.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Створення навчально-методичного відділу, на якого покладено проведення аналітичної роботи та здійснення контролю з моніторингу ефективності внутрішньої системи якості освіти та робота Науково-методичної ради, а також із запровадженням опитувань здобувачів вищої освіти щодо якості викладання дисциплін та якості роботи науково-педагогічних працівників створено передумови для формування культури якості. Розвиток культури якості залежатиме від неухильності дотримання вимог, визначених прийнятими документами та запровадження оцінювання роботи науково-педагогічних працівників із врахуванням їх внеску у забезпечення якості освітньої діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

У таких документах, як Статут університету, Стратегічний план розвитку Університету на 2018-2024 роки, Положенні про організацію освітнього процесу в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого задекларовано дотримання процедур забезпечення якості вищої освіти як на рівні університету так і на рівні освітньої програми.

Розроблений Проєкт Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Налагоджено зворотні зв'язки із роботодавцями, що передують подальшому розвитку та удосконаленню освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Не зважаючи на те, що у ряді документів задекларовано дотримання процедур забезпечення якості вищої освіти, в університеті не затверджено документу, у якому були би розписані ці процедури та права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу, а також зовнішніх стейкхолдерів щодо участі та забезпечені відповідних процедур.

Задекларовано, але не визначено порядок щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, а також порядок участі у ньому усіх учасників освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Зважаючи на те, що Проєкт Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого розроблено і визначено політику, рівні, принципи та процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, вважаємо що певні недоліки можна усунути в найкоротший термін.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу визначені, чіткі і зрозумілі. Такі правила і процедури визначені у Статуті університету, Правилами внутрішнього трудового розпорядку, Положенням про організацію освітнього процесу.

Під час проведення фокус-груп, представники різних груп стейкхолдерів відзначали чіткість та зрозумілість правил щодо своїх прав, обов'язків і участі в освітньому процесі ЗВО, а також відзначили свою обізнаність щодо розміщення їх на офіційному сайті

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Гарант під час зустрічі засвідчив про оприлюднення та обговорення проекту освітньої програми у академічній спільноті.

Механізмів оприлюднення проєктів освітніх програм на сайті закладу не встановлено. На даний час, як уже зазначалося, ОП оприлюднена на сайті

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На офіційному веб-сайті закладу у розділі «Нормативні документи» можна знайти переважну більшість інформації щодо діяльності закладу та документів пов'язаних із організацією освітнього процесу.

Інформація про освітні програми та рішення Науково-методичної ради щодо впровадження профілів освітньо-професійних програм знаходиться на сторінці Навчально-методичного відділу. Там розміщено не тільки профіль освітньої програми, а і навчальний план, сила буси навчальних дисциплін тощо. На нашу думку варто було б ОП і навчальний план розміщувати в окремому розділі, що спростило б доступ до них для більшості стейкхолдерів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Практично вся необхідна для учасників освітнього процесу та інших зацікавлених сторін інформація розміщена у вільному доступі на сайті.

Дублювання всієї інформації, що стосується освітньої програми та освітнього процесу в цілому у Автоматизованій системі управління (АСУ), яка є структурованою і зрозумілою для кожного учасника освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

.Не проконсультувавшись із представниками закладу освіти не з першого разу можна знайти необхідну інформацію щодо опису освітньої програми на веб-сайті закладу. Також не знаючи специфіки розроблення освітньої програми за спеціальністю в цілому та профілю освітньої програми (як додаток до неї) не одразу можна зрозуміти, наприклад абітурієнту, що брати за основу.

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Освітня програма за Критерієм 9 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і можуть бути усунені в короткий термін.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для ввода текста.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для ввода текста.

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

Место для ввода текста.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

Место для ввода текста.

Рівень відповідності Критерію 10:

Выберите элемент.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

Место для ввода текста.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Место для ввода текста.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень А
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень А
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	.

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, відсутні.

До звіту додається:

☐ дорадчий висновок представника роботодавців

☐ окремі думки членів експертної групи

+ програма відвідування ЗВО

☐ інші документи.

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис) (Лопушняк Галина Степанівна)

Члени експертної групи (електронні підписи) (Самойлик Юлія Василівна)

(Щеглюк Дарія Василівна)